

Hablamos español/parlem valencià

Sedan flera år tillbaka pågår en strid i Torrevieja och Vega Baja, ja bland alla spansktalande i hela comunidaden, för att få välja sitt modersmål vid undervisningen i skolan.

Saken är den att det kommit en lag från Valencia-regeringen att fr.o.m. september 2020 skall alla comunidadens skolelever lära sig och undervisas på valenciano (en variant av katalanska) till 25%, jämte spanska till 25% och engelska till 15%, resten får den enskilda skolan råda över.

Att vår comunidad Valencia, bestående av *provinserna* Castellón, Valencia och Alicante, är tvåspråkig kan vi iaktta vid besök på Salud, hos polisen och andra offentliga platser. Där finns alltid skyltar och anslag i två versioner – en spansk och en valenciansk. För att få anställning i Valencias administration eller som lärare måste man avlägga prov i valencianska, däremot inte som kommunalanställd i exvis Torrevieja. Det hela lutar åt att kunna bli politiskt infekterat i nationalistisk anda med Katalonien som förebild.

Hablamos español!

Det är föräldrarna till skolbarnen som anför den officiella kampen med skrivelser, protestaktioner och nu senast en manifestation den 18 januari 2020 i fem orter, spridda över hela Valencia-autonomen - i Orihuela för Vega Bajas deltagare. Föräldrarna har gått samman under beteckningen Hablamos español, där en rad "hem- och skola"-föreningar ingår.

Jag var med!

Jag såg att det skulle erbjudas bussar till manifestationen, en från Hotel Fontana och en från nya sjukhuset. Dit gick jag, något orolig om och var bussen skulle stå, men den kom faktiskt och på utsatt tid. En grupp steg ombord, alla tycktes känna varandra, jag var ensam främling, så jag gissade att de kom från den närmaste skolan, Romualdo Ballester.

Efter en halvtimmes färd var vi framme vid Los Huertos i Orihuela, där redan en rad bussar anlät och en stor skara människor i alla åldrar samlats – verkligen alla åldrar, från småbarn till pensionärer.

Ur bussens bagageutrymme togs banderoller fram och rullades ut, medan barnen fick mer behändiga plakat i A3-format med hållkäpp. Jag frågade föraren om bussen skulle avgå från samma plats, han sa ja, men det visade sig inte stämma!

Nu gällde det att hålla koll på "min grupp" för att hitta tillbaka. Jag fäste mig vid en liten knubbig pojke bland de våra men efter att ha gått runt och fotat en stund visade det sig att det fanns ett vimmel av små knubbiga gossar. Jag lyckades känna igen en annan ur gruppen, en dam i röd kofta, och försökte hålla ett öga på henne.

Det skulle behövas ett flygfoto för att visa att vi var många tusen som under flera timmar samlats inför avmarschen. Jag har bara kunnat ta bilder av plakatens budskap. Stämningen var god och förväntansfull som inför en svensk valborgsmässoafton med mängder av barn i rörelse kring sina demonstrerande föräldrar.

Marschen, eller snarare tåget, kom så äntligen igång och ringlade genom staden till ayuntamientot, där manifestet lästes upp med tordönsröst via högtalarna. Efter talet började en orkester att spela på den uppbyggda scenen framför ayuntamientot och den smittande folkfeststämningen fick några att börja dansa till rytterna. Så spanskt!

Och återtåget? Jo, mörkret hade fallit, hon i röda koftan hade nu en svart täckjacka på sig men jag fick vänlig hjälp att hitta tillbaka till rätt buss, som stod i en lång, lång rad av bussar på andra sidan Ociopía, ett för mig nytt stort köpcentrum, Orihuelas motsvarighet till Zenia Boulevard.

Enligt organisatörerna var vi 24.000, polisens uppskattning löd på 17.000, så sanningen torde ligga någonstans däremellan. Hur som helst ger jag högsta betyg åt själva organisationen av det hela.

Manifestet

var hovsamt i sina önskemål helt enligt sin slogan "Valenciano SÍ, Castellà TAMBÉ" (valencianska JA, spanska OCKSÅ): man vill att lagförslaget från 2018, Ley de plurilingüismo, som skall antas den 21 februari 2020, skall dras tillbaka och omförhandlas i dialog mellan folket och myndigheten. Man hävdar rätten att välja sitt modersmål för själva undervisningen i de olika ämnena som historia, matte, naturämnena etc.

Har manifestet haft någon verkan?

Inte någon omedelbar på politikerna, men det har fått stor uppmärksamhet bland alla, som har med barn och ungdom att göra. Lärarna har gått samman och skapat en plattform (*Docentes por la Libertad Lingüística*) för att påverka beslutsfattarna.

Det nya språklagsförslaget har satts under luppen och man anser att det strider mot Valencia-autonomens egen konstitution, där rätten att välja sitt språk är lagfäst.

Ett första möte den 5 februari med skolmyndigheten ledde endast till ett motförslag från denna om "mjuk övergång", något lärarrepresentanterna inte var nöjda med. De begärde istället ett fruktbärande samarbete för att främja valencianskan utan att inskränka den lagliga rätten att få undervisningen på sitt modersmål.

Helt enligt sin slogan: "Valenciano SÍ, Castellà TAMBÉ".

Birgitta Kruckenberg, februari 2020

Bakgrund

Spanien har numera fem språk, registrerade som minoritetsspråk enligt en EU-rapport (The Teaching of Regional or Minority Languages in Schools in Europe) från 2019.

Dessa är kastiljanska (som vi kallar spanska), baskiska, galiciska, aranesiska och katalanska. Därtill kommer åtskilliga dialekter.

Med minoritetsspråk menas enligt Wikipedia följande:

Minoritetsspråk är det språk som talas av en språklig minoritet i en stat där majoriteten av befolkningen talar ett annat språk. Språket måste också ha talats i ung. 3 generationer (ca. 100 år) och språkets talare måste också vilja att språket ska vara ett minoritetsspråk. Sveriges minoritetsspråk är: meänkieli, jiddisch, finska, romani chib och samiska. Samiska är ett minoritetsspråk i Finland, medan Finlands två nationalspråk är finska och svenska.

Katalanska, galiciska, aranesiska och spanska (kastilianska) kommer alla ursprungligen från latin.

Några av dem har egna dialekter, medan vissa ses som separata språk av sina talare. **Ett speciellt exempel är valencianska, som är en variant av katalanska och som har officiell status i Valencia.**

Ännu ett citat ur Wikipedia:

Europeisk stadga om landsdels- eller minoritetsspråk (European Charter for Regional or Minority Languages) är ett mellanstatligt avtal ingånget 1992. Syftet är att skydda och gynna traditionella landsdels- och minoritetsspråk.

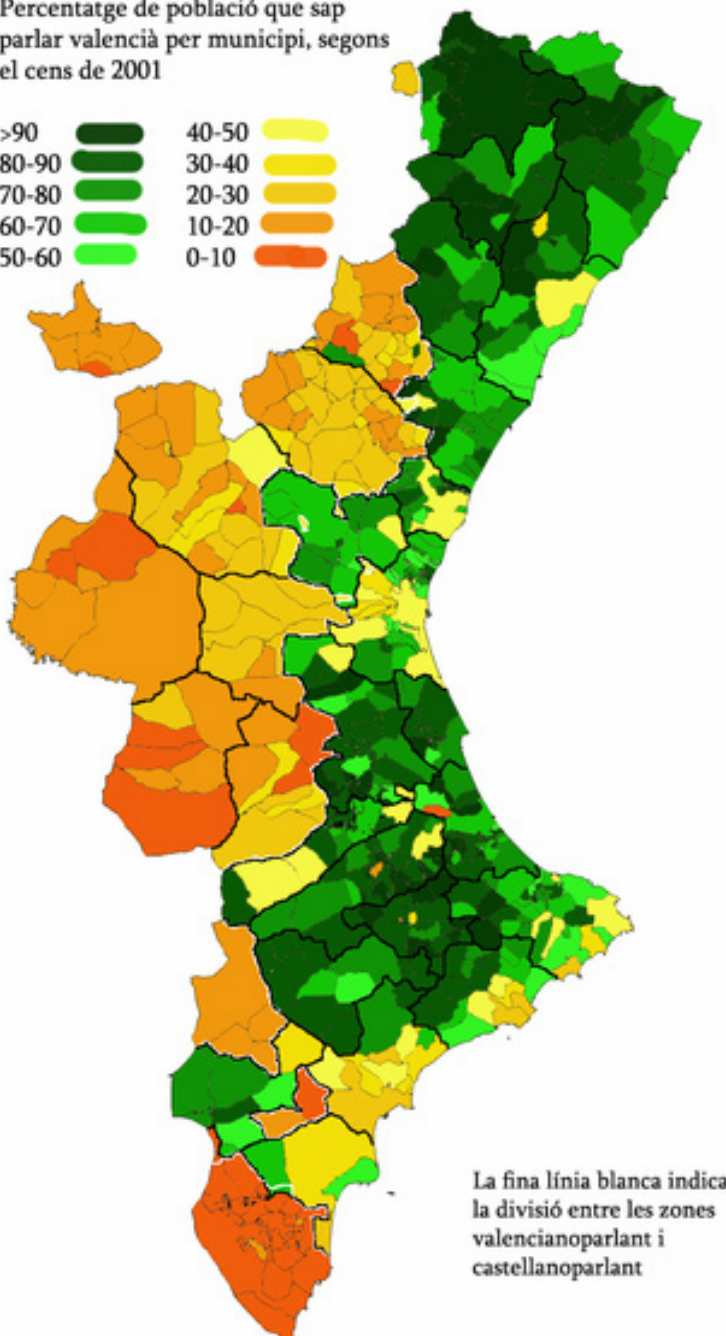
Det ska finnas möjlighet för dem som talar dessa språk att bland annat nyttja dem vid utövande av sina medborgerliga rättigheter och fullgörande av sina skyldigheter. Även minskning av diskriminering är ett viktigt mål. Det är Europarådets uppgift att se till och kontrollera att stadgans bestämmelser beaktas och följs.

Minoritetsspråksstadgan är uppbyggd av 23 olika artiklar. De länder som godkänner stadgan får själva underteckna och välja frivilligt vilka artiklar som ska godkännas. 1998 trädde stadgan i kraft efter att fem länder hade ratificerat den.

Nästan 99 % av Spaniens invånare talar spanska och 89% har det som sitt modersmål. Således talar ca 11% något av minoritetsspråken som sitt första språk.

Percentatge de població que sap parlar valencià per municipi, segons el cens de 2001

>90	40-50
80-90	30-40
70-80	20-30
60-70	10-20
50-60	0-10

Språkkartans gröna färg anger andelen av befolkningen, som talar valenciska, ju mörkare grön, desto högre andel.

Ju mer orange desto mer spansktalande: som synes är Vega Baja huvudsakligen spanskt. Ju blekare upp till gult alltmer valenciska. Vår närmaste "gulzon" är Guardamar!

Inte konstigt att den mest intensivt gröna zonen är grannskapet till Katalonien.

På webbadressen nedan finns mer att läsa om hur många som talar de olika minoritetsspråken samt dialekter i Spanien.

<https://barcelona511.webnode.se/spr%C3%A5kpolitik/de-olika-minoritetsspr%C3%A5ken/>

NEJ till lagen om språkmångfald

Vi är valencianer och talar kastiljanska - Torreveija

Landet Valencia finns inte!

Samma NEJ som ovan. Till höger: Språken tillhör dem som talar det, inte politikerna. Industrin kräver bara spanska och engelska. Kärnämnen på modersmålet - Torreveija.

I Valencias comunidad är vi inte separatister. Varning! Fara för språkdiktatur. Språkmångfald är inte att påtvinga valencianska. Marzà diktator avgå nu! Torreveija för rätten att välja sitt språk.

Till vänster: Frihet att välja våra barns utbildning. Alicante.

Till höger: protestflaggor hänger från balkongerna

Protester från Formentera del Segura och Dolores och i tredje bilden protest på valenciano: Volem estudiar en la nostra llengua, volem estudiar en castellà.

Protester från Pilar de la Horadada och Almoradí. Tredje budskapet: Vi vill inte bli katalanska separatister.

Lärarnas bidrag i kampen för språklig frihet. De frågar: Är det demokrati att påtvinga ett språk?

Till höger samma frihetsbudskap från Torrevieja.

Nedan anför en orkester tåten till målet: Orihuelas ayuntamiento.

